

Hội thảo Trao đổi kiến thức và kinh nghiệm quốc tế về Phát triển các tổ chức phi lợi nhuận

T.P. HCM, 30.07 - 01.08.2014

Gây quỹ bởi tổ chức phi lợi nhuận (NPO) / Châu Âu

"Gây quỹ" đề cập đến quá trình xin và thu thập các khoản đóng góp tự nguyện bằng tiền hoặc các nguồn lực khác, bằng cách yêu cầu sự đóng góp từ các cá nhân, các tập đoàn, các tổ chức từ thiện, hoặc các cơ quan chính phủ.

Các phương pháp gây quỹ bao gồm cả các phương tiện truyền thông và các phương tiện kỹ thuật số. Phương pháp gây quỹ kỹ thuật số bao gồm gây quỹ dựa trên web, đóng góp mỗi lần nhấp chuột, thanh toán trực tuyến, gửi email trực tiếp và gây quỹ (chiến dịch) thông qua phương tiện truyền thông xã hội như Facebook, LinkedIn, Youtube và Twitter. Bên cạnh các công cụ này, các dịch vụ điện thoại di động khác nhau như tin nhắn SMS; MyWallet và Premium SMS và DMS được sử dụng thường xuyên hơn. Tuy nhiên khuôn khổ pháp lý để huy động vốn tập trung cụ thể hơn vào các phương pháp gây quỹ truyền thống.

Khuôn khổ pháp lý để huy động vốn tìm cách cho phép gây quỹ; ngăn chặn sự lạm dụng hoặc sử dụng sai nguồn vốn; và để tăng tính minh bạch và trách nhiệm giải trình để tránh gian lận. Quy định gây quỹ có thể được bao gồm trong khuôn khổ pháp luật hoặc các điều luật liên quan như luật thuế hoặc qua các quy định cụ thể liên quan đến hoạt động gây quỹ (ví dụ, Nghị quyết về Đường phố và thu nhà năm 1962 của Ai-len). Bất kể điều gì thì các chủ đề sau thường được giải quyết theo các quy định gây quỹ:

- *giấy phép và cấp giấy phép*, cho phép các tổ chức XHDS thực hiện gây quỹ và thu tiền từ công chúng;
- *báo cáo về kết quả* (chi phí và thu nhập) tới các nhà tài trợ và các cơ quan Nhà nước;
- *những yêu cầu về tính minh bạch và trách nhiệm giải trình*;
- *giám sát tình trạng* của các tổ chức XHDS nói chung hoặc các hoạt động gây quỹ của họ nói riêng; và
- *quy định về thuế*, bao gồm lợi ích cho các nhà tài trợ và các tổ chức, và các loại *ưu đãi Nhà nước* khác để hỗ trợ gây quỹ.

Nói chung, các quy tắc gây quỹ cung cấp một danh sách các phương pháp gây quỹ được chấp thuận, ví dụ như: đóng góp tiền mặt trong hộp kín, bán đồ lưu niệm, bán vé, chuyển tiền vào tài khoản ngân hàng, tài trợ thông qua các tờ đóng góp hoặc qua các trang web đóng góp. Những hạn chế cũng có thể được quy định trong pháp luật; ví dụ, ở một số nước, thu tiền tại xe buýt, xe lửa, các cửa hàng hoặc nhà hàng là không được phép.

Pháp luật có thể quy định những hạn chế liên quan đến:

- Việc sử dụng các nguồn kinh phí thu được (ví dụ, ở Slovakia, các quỹ chỉ có thể được sử dụng cho mục đích ghi trong giấy phép gây quỹ; trong khi ở các nước khác, phải có một tỷ lệ cố định của quỹ được sử dụng cho các mục đích từ thiện);
- Các phương tiện gây quỹ (phương pháp nào có thể được sử dụng, nơi gây quỹ nào được cho phép); và
- Những sắp xếp về ngân hàng (ví dụ: một người gây quỹ tại Phần Lan phải mở một tài khoản gây quỹ riêng biệt cho mỗi sự kiện gây quỹ cụ thể)

Với trường hợp huy động tiền, pháp luật cũng có thể đặt giới hạn đối với người huy động tiền. Ví dụ ở Scotland và Ireland, một người gây quỹ phải được ít nhất 14 tuổi để có thể tiến hành gây quỹ đường phố. Ở Slovakia, những người huy động phải là người không thể chê trách, phải đáng tin cậy và thường trú ở nơi cuộc huy động được tổ chức. Một số luật cũng sẽ cho phép các nhà quản lý đưa ra các điều kiện (liên quan đến việc thực hiện việc thu thập vốn) mà theo ý kiến của họ là cần thiết hoặc nên có để duy trì trật tự công cộng và hạn chế sự phiền toái cho công chúng, ví dụ như hạn chế số lượng người huy động vốn hoặc cấm người huy động vốn mặc trang phục quá lạ mắt hay dùng mũ, cải trang.

Pháp luật cũng ngày càng công nhận quyền được thuê những nhà gây quỹ chuyên nghiệp của các tổ chức. Ví dụ, tại Ireland, một tổ chức từ thiện có thể tham gia vào một thỏa thuận với một người về khoản thanh toán của một dịch vụ cho tổ chức, hoặc thay mặt tổ chức đó. Ở Anh, người gây quỹ chuyên nghiệp có thể xin tiền hoặc tài sản khác cho các tổ chức từ thiện lợi ích, miễn là xin như vậy phải được đi kèm với lời trình bày/giải thích.

NPO tiến hành gây quỹ ở nơi công cộng thường phải có sự đăng ký hoặc có giấy phép gây quỹ cấp bởi cơ quan chính phủ có liên quan (ví dụ, cảnh sát ở Thụy Điển và Phần Lan, cơ quan quản lý tổ chức từ thiện ở Ai-len). Thủ tục đăng ký thay đổi tùy theo mỗi quốc gia.

Để phục vụ các mục đích về trách nhiệm giải trình, các NPO thường phải công bố báo cáo về hoạt động của mình, bao gồm thông tin về các hoạt động gây quỹ (ví dụ, ở Slovakia và Phần Lan, các báo cáo phải được nộp trong vòng một khoảng thời gian quy định) và các hoạt động tài chính (ví dụ như ở Ireland, báo cáo tài chính sẽ bao gồm tất cả các giao dịch tài chính của tổ chức từ thiện). Ở một số nước (như Phần Lan), các báo cáo được nộp cho cơ quan cấp giấy phép gây quỹ; ở các nước khác (như Vương quốc Anh), báo cáo được nộp cho cơ quan quản lý các tổ chức từ thiện.

Để khuyến khích và hỗ trợ gây quỹ, luật thuế ở nhiều nước đã đưa ra các lợi ích về thuế đối với các nhà tài trợ cá nhân.